

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách

Lokalizácia: § 34 ods. 1

Účinnosť: 01.02.2022

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 102

Povinnosť vykonať registráciu rádiových zariadení v pásme 60 GHz na webovom sídle pri uvedení zariadenia do prevádzky a opakovane každých 18 mesiacov

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2021/72>
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=8331>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:

Podľa zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej ako „zákon“) (§ 34 ods. 1) a Všeobecného povolenia č. VPR – 01/2022 (ďalej ako „všeobecné povolenie“) na používanie frekvencií pri prevádzkovaní vysielacích rádiových zariadení a staníc na širokopásmový prenos dát a iných dátových aplikácií s využitím modulácie rozprestretého spektra majú podnikatelia povinnosť registrovať rádiové zariadenia v pásme 60 GHz pri ich uvedení do prevádzky a následne túto registráciu opakovane obnovovať každých 18 mesiacov. Táto regulácia sa týka podnikateľských subjektov, ktoré využívajú bezdrôtové technológie v tomto frekvenčnom pásme, najmä na účely vysokorýchlostného prenosu dát, telekomunikačných služieb a priemyselných aplikácií.

Opakovaná povinnosť registrácie každých 18 mesiacov pre podnikateľov predstavuje zvýšené administratívne a časové náklady. Spoločnosti musia udržiavať presnú evidenciu používaných zariadení, zabezpečiť včasnú registráciu a pravidelne obnovovať svoje záznamy na webovom sídle regulátora.

Regulácia môže nepriamo ovplyvniť konkurencieschopnosť menších podnikateľov, ktorí nemusia mať dostatočné administratívne kapacity na pravidelnú registráciu svojich zariadení. Veľké telekomunikačné spoločnosti majú vo väčšine prípadov automatizované systémy správy rádiových frekvencií, čo im umožňuje jednoduchšie plniť regulačné povinnosti.

9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)

Zvýšená administratívna záťaž pre prevádzkovateľov elektronických komunikačných sietí pri zriaďovaní vysokorýchlostných rádiových sietí (na základe všeobecného povolenia) a pri ich prevádzke. Prevádzkovatelia majú povinnosť vykonať registráciu rádiových zariadení v pásme 60 GHz na stránke www.portal60ghz.sk pri uvedení zariadenia do prevádzky a opakovane každých 18 mesiacov. Za nesplnenie administratívnej povinnosti hrozí prevádzkovateľom vysokorýchlostných rádiových sietí sankcia. Na prevádzkovanie zariadení v pásme 60 GHz sa vzťahuje Vykonávacie rozhodnutie Európskej komisie (EÚ) 2019/1345, podľa ktorého členské štáty môžu v tomto pásme ukladať iba obmedzenia a požiadavky v ňom stanovené a nesmú k nim pridávať žiadne ďalšie obmedzenia a požiadavky. Povinnosť registrácie 60 GHz zariadení zavedená v SR môže byť považovaná za prísnejšiu ako je uvedené v súvisiacom Vykonávacom rozhodnutí Európskej komisie. Predmetom ex post hodnotenia by malo byť preskúmanie, či pri transpozícii nedošlo ku goldplatingu.

9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:

Ex ante:

- subjekty poskytujúce elektronické komunikačné siete alebo služby
- podnikateľské subjekty, ktoré pri svojej činnosti využívajú alebo budú využívať frekvencie alebo čísla

Ex post:

- subjekty poskytujúce elektronické komunikačné siete alebo služby
- podnikateľské subjekty, ktoré pri svojej činnosti využívajú alebo budú využívať frekvencie alebo čísla

9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):

V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, kde bol identifikovaný pozitívny a negatívny vplyv na podnikateľské prostredie novelizovaného právneho predpisu ako celku.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
102	Povinnosť vykonať registráciu rádiových zariadení v pásme 60 GHz na webovom sídle pri uvedení zariadenia do prevádzky a opakovane každých 18 mesiacov	§ 34 ods. 1	01.02.2022	subjekty poskytujúce elektronické komunikačné siete alebo služby	952	35	33 280	464 779	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:

Ex ante náklady:

Predkladateľ v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie uviedol priame administratívne náklady na celé podnikateľské prostredie. Tieto náklady sa však vzťahujú na zákon ako celok, a nie špecificky na túto reguláciu, preto nie je možné určiť ex ante náklady konkrétne tejto regulácie. Predkladateľ vypočítal náklady celého zákona na podnikateľské prostredie vo výške 465 tisíc € a náklady na 1 podnikateľa vo výške 101 až 1 019 €.

Náklady boli určené na základe povinnosti podnikateľských subjektov predkladať informácie o parametroch a dostupnosti svojich sietí v rôznych geografických oblastiach Slovenskej republiky. Náročnosť predkladania takýchto informácií zo strany subjektov poskytujúcich elektronické komunikačné siete závisí od rozsahu poskytovaných sietí, ako aj od kvality interných informačných systémov prevádzkovaných týmito subjektmi. V závislosti od týchto faktorov predkladateľ predpokladal, že náklady na túto činnosť by nemali presiahnuť interval 2 až 20 človekodní. Pri priemernej nominálnej mesačnej mzde zamestnanca v telekomunikáciách za štvrtý štvrťrok 2019, ktorá bola 2 282 €, a po započítaní nákladov na poistné, sa tieto náklady pohybujú v intervale 309 – 3 086 € na podnik za tri roky.

$$(((\text{priemerná nominálna mesačná mzda (2 282 €)} + \text{poistné hradené zamestnávateľom (35,2\%)}) / \text{počet pracovných dní v mesiaci (20)}) \times \text{odhadovaný počet človekodní (2 alebo 20 človekodní)}) \times \text{odhadovaný počet podnikateľských subjektov, ktorých sa táto povinnosť týka je 830 (subjekty prevádzkujúce elektronické komunikačné siete)}.$$

Náklady na celé podnikateľské prostredie boli vypočítané ako priemerný mzdový náklad $(101 + 1\,019) / 2 = 560$ € vynásobený počtom dotknutých podnikateľských subjektov $(560 \times 830 = 464\,779$ €).

Ex post náklady:

Odhadované administratívne náklady (cena práce) na splnenie registračnej povinnosti na strane prevádzkovateľov sietí za jedno zariadenie sú rádovo 10 €, t. j. cca 49 920 € každých 18 mesiacov, to je 33 328 € ročne.

Podľa vyjadrenia Telekomunikačnej únie Slovenskej republiky predstavujú náklady na registráciu jedného zariadenia sumu 10 €, čo zodpovedá odhadovaným priemerným nákladom. Táto suma vychádza z predpokladanej hodinovej sadzby práce vo výške 20 € na človekohodinu (vrátane superhrubej mzdy a režijných nákladov) a časovej náročnosti približne 0,5 človekohodiny na jednu registráciu.

Proces registrácie zahŕňa nielen samotnú registráciu na portáli úradu, ale aj získavanie potrebných údajov a evidenciu povinnosti a jej plnenia v rámci podnikového systému. V niektorých prípadoch sa na registrácii podieľa viacero zamestnancov – technik zaeviduje údaje o rádiovom zariadení do informačného systému podniku, administratívny pracovník následne vykoná registráciu na základe týchto údajov a manažér zabezpečuje kontrolu správnosti a úplnosti registrácie.

Vyššie uvedené sumy boli vypočítané nasledovne: Pri približne 4 992 registrovaných zariadeniach a jednotkových nákladoch vo výške 10 € za registráciu predstavujú celkové náklady na podnikateľské prostredie sumu 49 920 €. Ročné náklady na celé podnikateľské prostredie sú vo výške 33 280 €. Pri počte 952 subjektov to zodpovedá ročnému nákladu vo výške 35 € na jeden podnikateľský subjekt.

9.2.2 Zdroj počtosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):

Podľa dát Telekomunikačnej únie Slovenskej republiky SR je aktuálne na registračnom webovom sídle (<https://www.portal60ghz.sk/sk/>) registrovaných 4992 zariadení (k 12. marcu 2025).

Zoznam prevádzkovateľov týchto zariadení je dostupný tu:

<https://www.teleoff.gov.sk/urad/odbory-oddelenia/odbor-regulacie-elektronickych-komunikacii/zoznam-podnikov/>

9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):

Vzhľadom na súhrnný spôsob výpočtu nákladov v ex ante fáze nie je možné porovnať odhadovanú výšku nákladov s kvantifikovanými nákladmi v rámci ex post hodnotenia.

9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:

Nepredpokladané náklady v ex ante fáze neboli identifikované.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, sekcia elektronických komunikácií a poštových služieb, odbor elektronických komunikácií (ďalej len „ministerstvo“)

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, odbor správy frekvenčného spektra (ďalej len „úrad“)

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

Telekomunikačná únia Slovenskej republiky
(ďalej ako „TÚ SR“), 42248841

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

TÚ SR

Forma:

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

20.01.2025

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 14.11.2024 do 27.11.2024

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácii:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Podľa vyjadrenia TÚ SR povinnosť pre podnikateľov vykonávať registráciu rádiových zariadení v pásme 60 GHz na webovom sídle pri uvedení zariadenia do prevádzky a opakovane každých 18 mesiacov:

- predstavuje administratívnu záťaž,
- komplikuje zriaďovanie sietí,
- hrozí sankcia za nesplnenie si povinnosti.

Zároveň podľa vyjadrenia zástupcov podnikateľov, európska legislatíva určuje (Vykonávacie rozhodnutie Európskej komisie a Elektronický kódex telekomunikácií), že v rámci predmetného pásma sa k registrácií nemôžu pridávať ďalšie povinnosti. TÚ SR je presvedčená, že mechanizmom nastaveným v rámci Slovenskej republiky dochádza ku goldplatingu, resp. je v rozpore s európskou legislatívou. TÚ SR považuje slovenský systém za hybridný. Frekvencie je možné používať buď na základe všeobecného povolenia, alebo individuálneho povolenia. V súčasnosti na Slovensku vzniká povinnosť sa individuálne registrovať na základe všeobecného povolenia.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plnenie cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Úrad uviedol že, v rámci prijímania všeobecného povolenia boli niektoré podnikateľské subjekty za aj proti zavedeniu takejto registrácie, v tomto prípade teda nie možné vyhovieť všetkým.

Úrad tiež poznamenal, že Európska komisia v súvislosti s goldplatingom a pridávaním ďalších povinností hovorí o možnostiach obmedzovania využívania frekvencií z technického hľadiska, ale nie z procesného. V tomto zmysle nastavenie slovenského systému nemožno považovať za goldplating.

Podľa vyjadrenia ministerstva, registrácia napomáha okrem iného zabezpečiť predvídateľnosť a zachovať právnu istotu a investičnú stabilitu, eliminovať prekážky vstupu na trh, napríklad prostredníctvom hromadenia spektra obmedzujúceho hospodársku súťaž a zabezpečiť právnu istotu, v prípade možného uplatnenia sankcií za nevyužívanie frekvencií.

Registrácia napomáha predchádzať tomu, aby dochádzalo k škodlivému rušeniu, pomáha pri registrácii nových zariadení overiť, či nedôjde k rušeniu. Podľa vyjadrenia úradu, práve 18-mesačná periodicita zabráňuje vytváraniu fiktívnych spojov v rámci tejto frekvencie. V minulosti totiž existovali prípady, kedy bola vykonaná registrácia, ale zariadenie sa do prevádzky nikdy nedostalo.

Práve z vyššie uvedených dôvodov úrad považuje túto reguláciu za primeranú a opodstatnenú.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,

- **príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),**
- **očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).**

TÚ SR v prvom rade navrhuje zrušiť registračnú povinnosť, keďže túto považuje za goldplating.

Ako uviedla TÚ SR, registrácia je nutná v pásme 60 GHz, avšak už nie je nutná vo vyšších pásmach. Zástupcovia TÚ SR zároveň informovali, že podobná individuálna registračná povinnosť na základe všeobecného povolenia neexistuje nikde v EÚ. Podobná povinnosť existuje iba v Českej republike, kde však dochádza k problémom s vykladaním a aplikovaním európskej legislatívy.

TÚ SR navrhla ako alternatívu kontaktovať v tejto súvislosti Generálne riaditeľstvo pre komunikačné siete, obsah a technológie Európskej komisie (DG CONNECT) s cieľom vyjasniť túto problematiku. Pokiaľ Európska komisia potvrdí možnosť takejto individuálnej registrácie na základe všeobecného povolenia, tak sa TÚ SR nebráni zachovaniu status quo. Naopak, pokiaľ to bude v rozpore s európskou legislatívou, bude potrebné prax zmeniť.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Úrad informoval, že v tomto pásme sa zaviedla registrácia ako administratívny krok, ktorý má úradu pomáhať predchádzať vzniku škodlivého rušenia, overiť pri zavádzaní nových zariadení do tejto frekvencie, či nedôjde k rušeniu a pomáhať úradu mať prehľad čo sa v tejto frekvencii deje. Opätovná registrácia je nutná z dôvodu, aby sa nevytvárali fiktívne spoje v rámci tejto frekvencie. Úrad zároveň nemôže dopustiť, aby dochádzalo škodlivému rušeniu, a práve preto bol vymyslený tento mechanizmus. Úrad preto odmieta neprimeranosť tejto regulácie.

Zároveň úrad odmietol porovnanie povinnosti registrácie v 60 GHz pásme a 80 GHz pásme. Ide totiž o dve rozdielne pásma, a fyzikálne rozdiely sú značné. V tomto zmysle sa teda nedá očakávať, že povinnosti v pásme 60 GHz budú uplatniteľné aj pre pásmo 80 GHz.

Ministerstvo zároveň uviedlo, že vykonávacie rozhodnutie stanovuje technické požiadavky na využívanie daného pásma, a neexistuje teda spojitosť s administratívnymi povinnosťami. V tomto zmysle, podľa názoru ministerstva, ku goldplatingu teda nedochádza.

Úrad uviedol, že v zmysle zmien navrhovaných TÚ SR nateraz neplánuje novelizovať svoje všeobecné povolenie. Ministerstvo uviedlo, že v prípade potenciálnej novely nie je potrebné novelizovať celý zákon a zároveň, že takáto zmena ani nie je v pláne.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Problematica predmetnej regulácie sa týka povinnosti vykonávať registráciu rádiových zariadení v pásme 60 GHz na webovom sídle pri uvedení zariadenia do prevádzky a opakovane každých 18 mesiacov.

Takáto opakovaná povinnosť registrácie predstavuje pre podnikateľov zvýšené administratívne a časové náklady. Spoločnosti musia udržiavať presnú evidenciu používaných zariadení, zabezpečiť včasnú registráciu a pravidelne obnovovať svoje záznamy na webovom sídle regulátora. Zároveň, za nesplnenie tejto administratívnej povinnosti hrozí prevádzkovateľom vysokorýchlostných rádiových sietí sankcia. Predmetná regulácia spôsobuje komplikácie pri zriaďovaní nových sietí.

Táto povinnosť vychádza zo zákona, všeobecného povolenia a európskej legislatívy.

Podľa vyjadrenia ministerstva a úradu takáto registrácia napomáha zabezpečiť predvídateľnosť a zachovať právnu istotu a napomáha predchádzať tomu, aby v praxi prichádzalo k škodlivému rušeniu. Periodické opakovanie registrácie zabráňuje vytváraniu fiktívnych spojov v rámci tejto frekvencie.

Úrad je názoru, že európska legislatíva hovorí o možnostiach obmedzovania využívania frekvencií z technického hľadiska, ale nie z procesného. V tomto zmysle nastavenie slovenského systému nemožno považovať za goldplating.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

V rámci diskusie zástupcovia TÚ SR navrhli niekoľko alternatívnych riešení:

- zrušenie regulácie (vzhľadom na skutočnosť, že ide o goldplating, že nie je potrebná registrácia v iných pásmach, a že podobná povinnosť v rámci Európskej únie neexistuje),
- kontaktovať v tejto súvislosti Generálne riaditeľstvo pre komunikačné siete, obsah a technológie Európskej komisie (DG CONNECT) s cieľom vyjasniť túto problematiku.

Ministerstvo hospodárstva SR (ďalej ako „MH SR“) vníma pohľad zástupcov TÚ SR ako opodstatnený, vzhľadom na skutočnosť, že podobná povinnosť v rámci Európskej únie takmer neexistuje. Pre úplnosť je však potrebné podotknúť, že ani samotné podnikateľské subjekty, nemajú na predmetnú povinnosť jednotný názor, preto treba k prípadným zmenám pristupovať citlivo a po dlhšej diskusii.

MH SR súhlasí s návrhom oslovenia Generálneho riaditeľstva pre komunikačné siete, obsah a technológie Európskej komisie s cieľom vyjasniť situáciu. Zároveň bude možné po takomto vyjadrení plánovať ďalšie kroky, resp. zachovať status quo.

9.4.4 Odporúčenie spracovateľa:

☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Spracovateľ nenavrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor právneho predpisu sa k obsahu stanoviska spracovateľa nevyjadril.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia